

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ షడశీతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ షడశీతితమః సర్గః ॥

వానరరక్షసాం యుద్ధం హనుమతా రక్షఃసైన్యస్య సంహార ఇంద్రజితో
యుద్ధాయాహ్వానం చ లక్ష్మణకర్తృకమింద్రజితో దర్శనం

అథ తస్యామవస్థాయాం లక్ష్మణం రావణానుజః |
పరేషామహితం వాక్యమర్థసాధకమబ్రవీత్ || 6.86.1 ||

యదేతద్ రాక్షసానీకం మేఘశ్యామం విలోక్యతే |
ఏతదాయోధ్యతాం శీఘ్రం కపిభిశ్చ శిలాయుధైః || 6.86.2 ||

తస్యానీకస్య మహతో భేదనే యత లక్ష్మణ |
రాక్షసేంద్రసుతోఽప్యత్ర భిన్నే దృశ్యో భవిష్యతి || 6.86.3 ||

స త్వమింద్రాశనిప్రఖ్యైః శరైరవకిరన్ పరాన్ |
అభిద్రవాశు యావద్ వై నైతత్ కర్మ సమాప్యతే || 6.86.4 ||

జహి వీర దురాత్మానం మాయాపరమధార్మికం |
రావణీం క్రూరకర్మాణం సర్వలోకభయావహం || 6.86.5 ||

విభీషణవచః శ్రుత్వా లక్ష్మణః శుభలక్షణః |
వవర్ష శరవర్షేణ రాక్షసేంద్రసుతం ప్రతి || 6.86.6 ||

ఋక్షాః శాఖామృగాశ్చైవ ద్రుమప్రవరయోధినః |
అభ్యధావంత సహితాస్తదనీకమవస్థితం || 6.86.7 ||

రాక్షసాశ్చ శితైర్బాణైరసిభిః శక్తితోమరైః |
అభ్యవర్తంత సమరే కపిసైన్యజిఘాంసవః || 6.86.8 ||

స సంప్రహారస్తుములః సంజజ్ఞే కపిరక్షసాం |
శబ్దేన మహతా లంకాం నాదయన్ వై సమంతతః || 6.86.9 ||

శస్త్రైశ్చ వివిధాకారైః శితైర్బాణైశ్చ పాదపైః |
ఉద్యోతైర్గిరిశృంగైశ్చ ఘోరైరాకాశమావృతం || 6.86.10 ||

రాక్షసా వానరేంద్రేషు వికృతాననబాహవః |
నివేశయంతః శస్త్రాణి చక్రుస్తే సుమహద్భయం || 6.86.11 ||

తద్దైవ సకలైర్వృక్షైర్గిరిశృంగైశ్చ వానరాః |
అభిజఘ్నుర్నిజఘ్నుశ్చ సమరే సర్వరాక్షసాన్ || 6.86.12 ||

ఋక్షవానరముఖ్యైశ్చ మహాకాయైర్మహాబలైః |
రక్షసాం యుధ్యమానానాం మహద్భయమజాయత || 6.86.13 ||

స్వమనీకం విషణ్ణం తు శ్రుత్వా శత్రుభిరర్దితం |
ఉదతిష్ఠత దుర్ధర్షః స కర్మణ్యననుష్ఠితే || 6.86.14 ||

వృక్షాంధకారాన్నిర్గత్య జాతక్రోధః స రావణిః |
ఆరురోహ రథం సజ్జం పూర్వయుక్తం సుసంయతం || 6.86.15 ||

స భీమకార్ముకశరః కృష్ణాంజనచయోపమః |
రక్తాస్యనయనో భీమో బభౌ మృత్యురివాంతకః || 6.86.16 ||

దృష్ట్వైవ తు రథస్థం తం పర్యవర్తత తద్ బలం |
రక్షసాం భీమవేగానాం లక్ష్మణేన యుయుత్సతాం || 6.86.17 ||

తస్మిన్స్తు కాలే హనుమానరుజత్ స దురాసదం ।
ధరణీధరసంకాశో మహావృక్షమరిందమః ॥ 6.86.18 ॥

స రాక్షసానాం తత్ సైన్యం కాలాగ్నిరివ నిర్దహాన్ ।
చకార బహుభిర్వృక్షైర్నిసంజ్ఞం యుధి వానరః ॥ 6.86.19 ॥

విధ్వంసయంతం తరసా దృష్ట్వైవ పవనాత్మజం ।
రాక్షసానాం సహస్రాణి హనూమంతమవాకిరన్ ॥ 6.86.20 ॥

శితశూలధరాః శూలైరసిభిశ్చాసిపాణయః ।
శక్తిహస్తాశ్చ శక్తిభిః పట్టిశైః పట్టిశాయుధాః ॥ 6.86.21 ॥

పరిఘైశ్చ గదాభిశ్చ కుంతైశ్చ శుభదర్శనైః ।
శతశశ్చ శతఘ్నిభిరాయసైరపి ముద్గరైః ॥ 6.86.22 ॥

ఘోరైః పరశుభిశ్చైవ భిందిపాలైశ్చ రాక్షసాః ।
ముష్టిభిర్వజ్రకల్పైశ్చ తలైరశనిసన్నిభైః ॥ 6.86.23 ॥

అభిజఘ్నుః సమాసాద్య సమంతాత్ పర్వతోపమం ।
తేషామపి చ సంక్రుద్ధశ్చకార కదనం మహాత్ ॥ 6.86.24 ॥

స దదర్శ కపిశ్రేష్ఠమచలోపమమింద్రజిత్ ।
సూదమానమసంత్రస్తమమిత్రాన్ పవనాత్మజం ॥ 6.86.25 ॥

స సారథిమువాచేదం యాహి యత్రైష వానరః ।
క్షయమేవ హి నః కుర్యాద్ రాక్షసానాముపేక్షితః ॥ 6.86.26 ॥

ఇత్యుక్తః సారథిస్తేన యయౌ యత్ర స మారుతిః ।
వహాన్ పరమదుర్ధర్షం స్థితమింద్రజితం రథే ॥ 6.86.27 ॥

సోఽభ్యుపేత్య శరాన్ ఖడ్గాన్ పట్టిశాంశ్చ పరశ్వధాన్ |
అభ్యవర్షత దుర్ధర్షః కపిమూర్ధని రాక్షసః || 6.86.28 ||

తాని శస్త్రాణి ఘోరాణి ప్రతిగృహ్య స మారుతిః |
రోషేణ మహతావిష్టో వాక్యం చేదమువాచ హ || 6.86.29 ||

యుధ్యస్వ యది శూరోఽసి రావణాత్మజ దుర్మతే |
వాయుపుత్రం సమాసాద్య న జీవన్ ప్రతియాస్యసి || 6.86.30 ||

బాహుభ్యాం సంప్రయుధ్యస్వ యది మే ద్వంద్వమాహవే |
వేగం సహస్వ దుర్బుధ్ధే తతస్త్వం రక్షసాం వరః || 6.86.31 ||

హనూమంతం జిఘాంసంతం సముద్యతశరాసనం |
రావణాత్మజమాచష్టే లక్ష్మణాయ విభీషణః || 6.86.32 ||

యః స వాసవనిర్జ్జేతా రావణస్యాత్మసంభవః |
స ఏష రథమాస్థాయ హనూమంతం జిఘాంసతి || 6.86.33 ||

తమప్రతిమసంస్థానైః శరైః శత్రునివారణైః |
జీవితాంతకరైర్ఘోరైః సౌమిత్రే రావణిం జహి || 6.86.34 ||

ఇత్యేవముక్తస్తు తదా మహాత్మా
విభీషణేనారివిభీషణేన |
దదర్శ తం పర్వతసన్నికాశం
రథస్థితం భీమబలం నదంతం || 6.86.35 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే షడశీతితమః సర్గః ||